

CUCHNAĆ (28) *vb impf*

cuchnąć (13), **czuchnąć** (12), *cuchnąć a. czuchnąć* (3); *cuchnąć FalZioł, GlabGad, GliczKsiąż* (3), *RejWiz* (3), *Calag, MWilkHist, WujNT, KlonFlis* (2); *czuchnąć Mącz*(11), *SienLek*.

inf *cuchnąć* (4). *♦ praes 1 sg* *cuchnę* (8) [w tym: -e (1)]. *♦ 3 sg* *cuchnie* (10). *♦ 3 pl* *cuchną* (2). *♦ fut 3 sg f* *cuchnąć będzie* (2). *n* *cuchnąć będzie* (1). *♦ con 3 sg n* *by cuchnęło* (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Wydawać odrażającą woń, śmierdzieć; obolare Mącz, Calep, Cn; redolere Mącz, Calep; foetere, putere, redolere foetorem a. situm Mącz, Cn; sordere Calag, Cn; cariem sentire, olere, putescere, rancere, sentire Mącz; perolere Calep; exhalere mephitim, exsordescere, male olere, marcescere, obsolescere, odorem gravem expirare, sordescere Cn (28) : *gdy yągnę do kozy przypuścżą/ álbo ono kożim mlekyem odchowywa/ wełną na yągnęcyu skórleye álbo cuchnąć á twárdzyeć będzie. GliczKsiąż D4, D6; Putesco, Poczynam czuchnąć/ przismierdąć. Mącz 333c; máści náczynimy Ktorymi ciáło nátrzemy. Iżby w grobie niecuchnęło MWilkHist C2; Calep 787a; WujNT Ioann 11/39; Możesz nieboże od chłofy nie puchnąć/ Lecż nie przyrzekam/ żebyś nie miał cuchnąć. KlonFlis H.*

cuchnąć czym (4): *Y czáplá [...] Wyciąga mnoftwo ryb do swoiey kuchnie Aż nimi cuchnie. KlonFlis B4v. Cf »wstęchliną cuchnąć«.*

Zwroty: »z ust, z gęby cuchnąć« [w tym w zdaniu bezpodmiotowym: komu (4)] (3 : 2): Działła pothwierdza y wonią vftam daie przyjemną gdy komu z vft czuchnie. FalZioł II 11a; Komu z vft żadnie czuchnie znamio. chorobę płuc albo wątroby GlabGad O2; Ręce drżą/ łeb fie trzęfie/ á nogi zápuchną/ Ony wdzyęczne wonności z gęby z nołá cuchną. RejWiz 30v, 66v; SienLek 103.

»wstęchliną (a. wstęchniną) cuchnąć« [szyk zmienny] (3): Situm redolet, Wftęchniną czuchnie. Mącz 262c; Cariem sentit, Czuchnie wftęchliną. Mącz 382c, 345d.

Szeregi: »śmierdzieć, (i) cuchnąć« [szyk 6 : 3] (9): przedfyę y po łáme y smyerći smyerdzyeć y cuchnąć będzie. GliczKsiąż B2; Foeteo, Smierdzieć/ Czuchnąć. Mącz 133b, 261c, 262b, c, 333c; Calag 467b; Calep 715b, 902b.

»cuchnąć, trącić« (2): Sentio, Czuyę/ też czuchnę/ trącę. Mącz 382c, 404a.

W przeni [czym] (1) : A cokolwiek śwawołą á złą myślą cuchnie/ Wnet oczy podśinieją/ wnet s tego brzuch puchnie. RejWiz 48v.

Synonimy: śmierdnąć, śmierdzieć, trącić.

Formacje pochodne: cuchnieć; przycuchiwać.

Cf CUCHNIENIE, CZUCHNĄCY